

Kompetenceforløb: Co-læring med Nest-elementer i almenundervisningen

Møllevangskolen den 14. september 2017

Spørgeskema

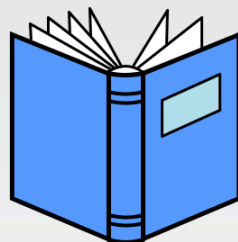

CO-LÆRING MED NEST-ELEMENTER I ALMENUNDERVISNING

Program

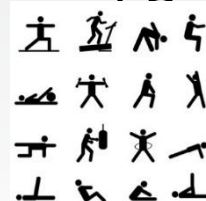
1. Siden sidst

2. Dagens tema: Rammer for skoleopgaver

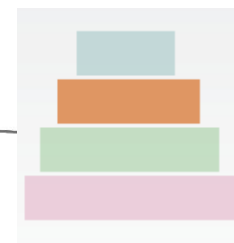
3. Videndeling om øvebaner

Dagen fortsætter for co-lærere og lærere, der er tilknyttet co-lærere

4. Sandwich

5. Co-læring og udvikling af dette

De bedste intentioner...

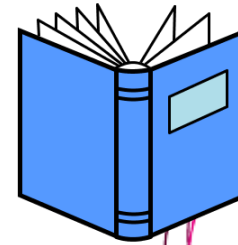
Siden sidst

Hvor kom vi fra?

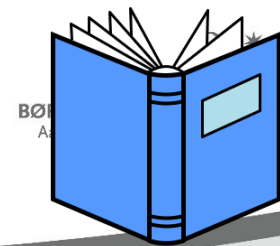
- Forskningens formål
- Viden om Nest-filosofien
- Isbjergsmodellen og børns forudsætninger
- Tretrinsmodellen
- Klasserumsmetoder Fysiske rammer: Indretning, visuel støtte og timere
- Opsamling på øvepunkt

FORMÅL

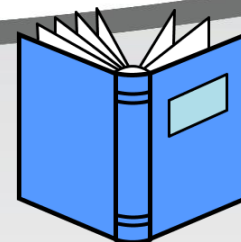
- Forstå om nye undervisningsstrategier* virker
 - Forstå hvordan de kan udbredes og implementeres i større skala
 - Relevant for hvordan vi (efter-)uddanner lærere
 - Bygger videre på forsøg med tolærerordninger og faglige vejledere
-

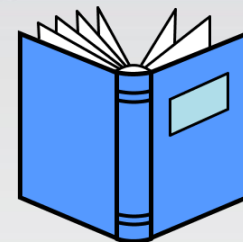

Der er to indsatsgrupper:

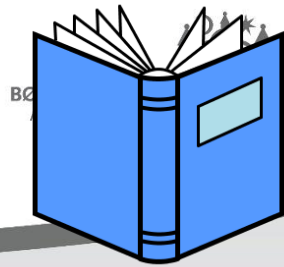
- Lærere, der deltager i kompetenceforløbet
- Lærere, der deltager i kompetenceforløbet og er tilknyttet en co-lærer 2,5 time/ugen

Udover det er der en kontrolgruppe, som udgøres af data fra skoler, der ikke deltager.

Nests filosofi

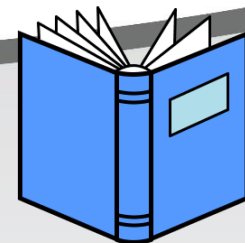
"Børn er mere ens end forskellige og bør – når det er muligt – lære og udvikle sig sammen"

og

"Hvis børn ikke lærer på den måde, vi underviser dem, må vi undervise dem på en måde, så de lærer".

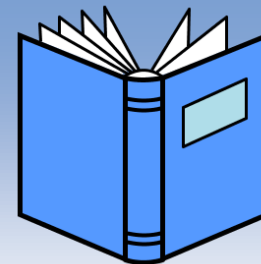
Lærerne som eksperter

Isbjerget som analysemodel

Børns synlige, observerbare adfærd

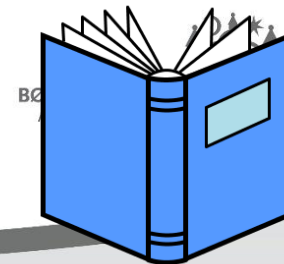
F.eks.:
Stærke reaktioner
Omkringflagrende
Trækker sig
Dominerer
Svært ved fokus
Svært ved skift
Svært ved socialt samspil
Følsom over for lys, lyde osv.

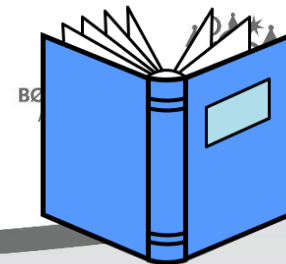

Typiske kerne-udfordringer hos børn, der kan have det svært i skolen

Sanseforstyrrelse
Vanskeligheder med empati
Vanskeligheder med socialt samspil
Vanskeligheder med central kohærens
Eksekutive vanskeligheder
Hukommelsesvanskeligheder
Vanskeligheder med at regulere følelser

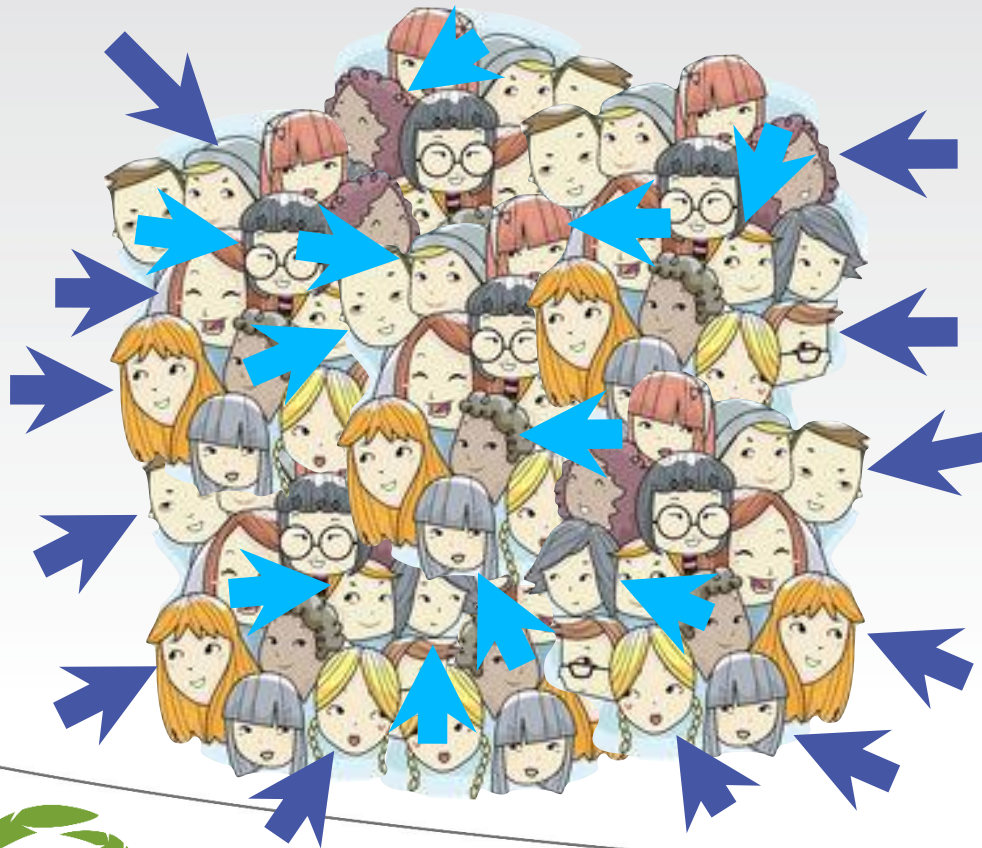
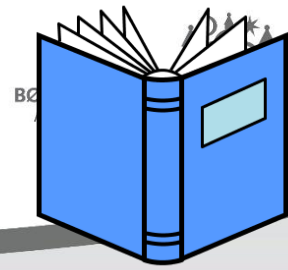

TRETRINSMODELLEN

Specialpædagogik for alle & forstærket almenpædagogik for alle: Godt læringsmiljø for alle

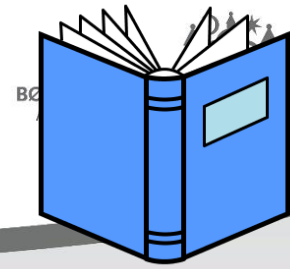

PERFEKT for enkelte
elever

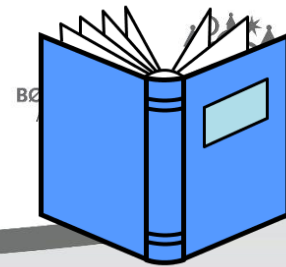
GODT for de fleste

POTENTIELT vil alle
elever have gavn af det

Indretning

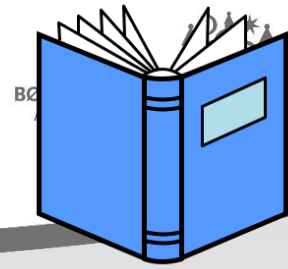

Visuel støtte: Stemmeskala

STEMMESKALA	
5	ALARM-STEMME
4	UDE-STEMME
3	INDE STEMME ←
2	HVISKE
1	INGEN SNAK

Timere

- Brug visuelle timere
- Referér til timeren
- Giv remindere og nedtælling

Elevernes navne

Dagens skema

1 Højt og tydeligt

2 Lave stemmer

3 Hviske

4 Ingen snak

Dansk
Dansk

Mat
Mat

Eng
Eng 13.30

① Læsebånd - 15 min
"Rød"

② Brainbreak - sidemakker

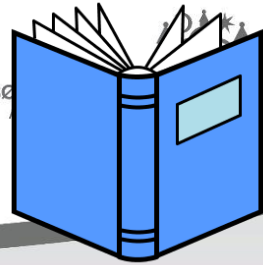
③ Skrive dysten

- Videoklip
- Skriveøvelser - 10 min "Rød"
- Fang en makker

④ Afslapning

⑤ Hekseri - tegnsætning - "orange"

Fordele ved specialpædagogik for alle?

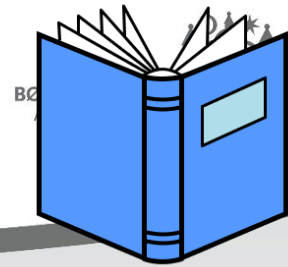

- Metoder kan støtte mange børns overblik og hukommelse og hjælpe børnene til at vide, hvad de skal. Dette fremmer fokus og ro i klassen.
- Metoder kan kreativt frisætte børns udfoldelse og læring
- Metoder hjælper de voksne
- Metoder og rammer får det bedste frem i alle

TRETRINSMODELLEN

Øvebaner til næste gang (den 14.9)

Klasserumsmetode: Fysiske rammer

- Indretning
- Visuel støtte:
Dagsprogram og
stemmeskala
- Timere

Sid for dig selv og overvej:

- Hvilke(n) klasserumsmetode fra i dag har jeg lyst til at starte med at bruge i min klasse?
- I hvilke situationer vil jeg bruge dem?

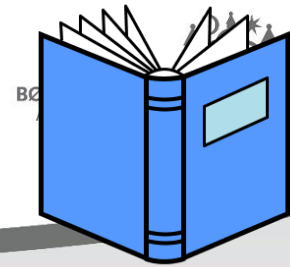

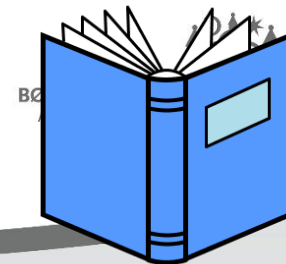
- Skriv dine ideer ned

Vi følger op på disse
næste gang den 14.9
(i dag!)

Videndeling ifht. øvepunkter

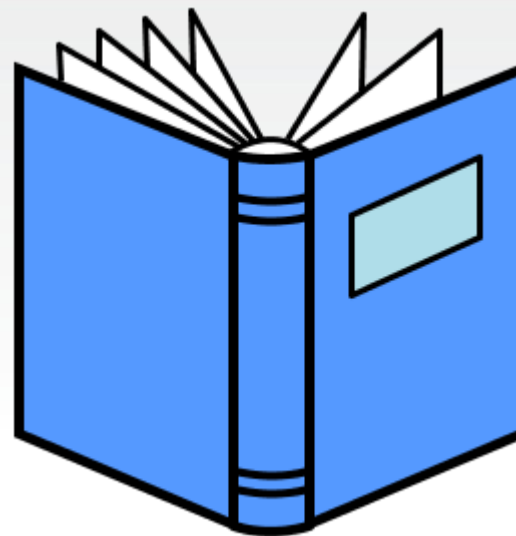
Guide til videndeling

A interviewes af B. C lytter, noterer evt. og fortæller

- **Interview A og B (5 min)**
- Fortæl om en situation, hvor du har arbejdet med punktet?
- Hvordan har du haft succes med dit øvepunkt?
- Hvordan har det været udfordrende?
- Hvad er du blevet klogere på?
- **Lytter og fortæller C (ca 2 min)**
- Hvad hører du, at A er optaget af?
- Hvad kan du genkende fra dig selv – hvis noget?

Det fremadrettede arbejde

Overvej hvad du bliver optaget af i forhold til at fortsætte med at bruge Nest-metoderne.
Skriv evt. ned.

Dagens tema

tema

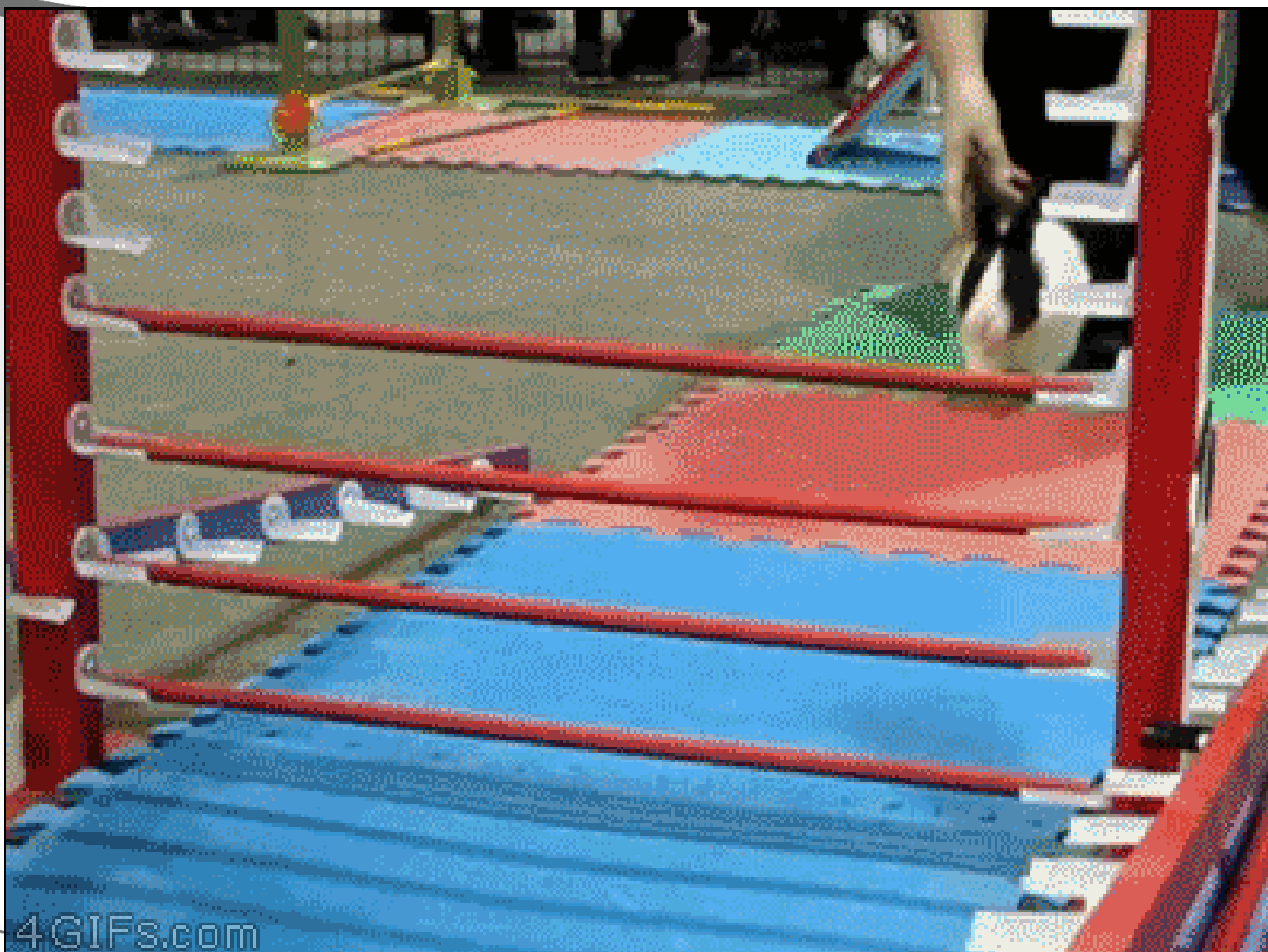
Rammer for skoleopgaver
- Hvorfor er det vigtigt?

Rammer for skoleopgaver

- Forberedelse
- Forarbejdningstid
- Skriftlige anvisninger
- Tjeklister
- Roller i undervisningen

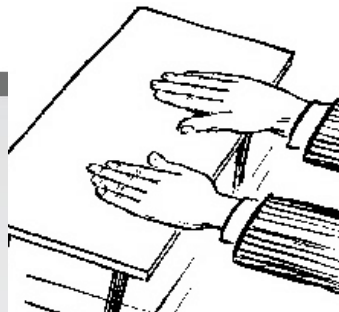
Rammer for skoleopgaver

4GIFs.com

Forberedelse

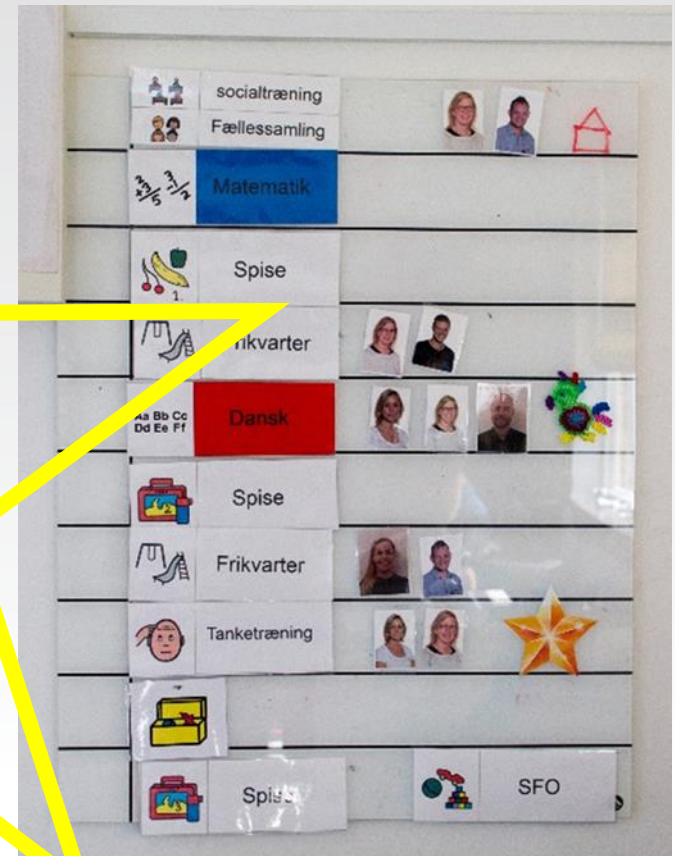
- Hvorfor er forberedelse vigtig?
- Påmindelse
- Priming (klargøre)

Det er fristende at gå i gang med det samme! Lad os øve os på at tage en dyb indånding, læg håndfladerne fladt på bordet og læs opgaven igennem en gang til, inden vi går i gang...

Forberedelse

tema

Forarbejdningstid

tema

BRIEF!

Forarbejdningstid

tema

Hvorfor er det vigtigt at være opmærksom på elevernes forarbejdningstid?

45-sekunders reglen

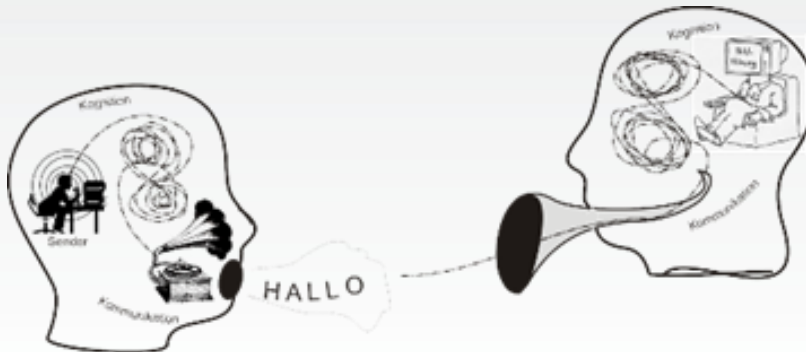
Udfordre dig selv:
Hold pauser i talestrømmen

Forarbejdningstid

tema

- Kort, præcis instruktion
- Tid til at tænke
- Gentag instruktionen, brug færre ord

Forarbejdningstid

tema

Beskeder med forskellige krav til barnet

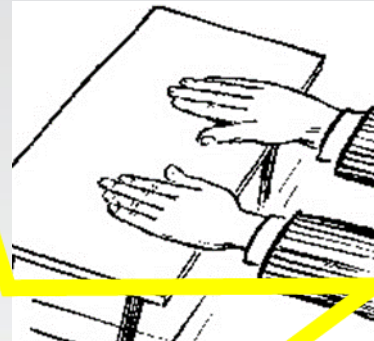
- *"Nu er vi færdige, men husk nu lektierne til på fredag"*
 - Impulsstyring, målrettet adfærd; planlægning af hvor det skal skrives; opmærksomhedskontrol
- *"Nu skal I skrive lektierne på jeres lektieark. I har side 30 for til på fredag."*
 - Målrettet adfærd; planlægning af hvor det skal skrives
- *"Tag lektiearket frem – vent. Find uge 33 - vent. Skriv side 30 i Zigma ud for fredag - vent. Læg arket tilbage i plastiklommen og ned i tasken"*

Forarbejdningstid

Forberedelse og forarbejdningstid

- Påmindelse
- Priming
- Tid til at tænke
- 45 sek. reglen
- Korte instruktioner

Hvad gør du allerede?
Hvad vil du muligvis bruge?
Hvordan vil du bruge det?
Hvem vil det gavne?

Skriftlige anvisninger

tema

- Hvorfor skriftlige anvisninger?
- For hele klassen
- For alle, men individuelt

Hvorfor skriftlige anvisninger

tema

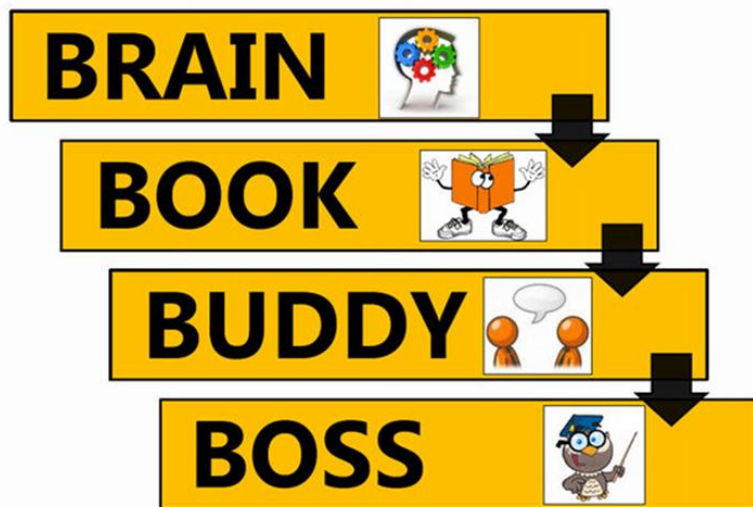
For at hjælpe elever og kollegaer, med at leve op til dine forventninger.

- Skriv rutiner ned, så de er tilgængelige også for vikarer (- og forældre)
 - Hvordan starter dagen, hvad gør vi i 5.B, når der er frikvarter, hvordan foregår spisepauserne...
- Overvej om du har forventninger til din klasse, som nogle elever kan være i tvivl om
 - Kulturelt bestemte, forventninger du antager er rutiner...
- Skriv anvisninger ned for individuelt og gruppearbejde
- Brug tid på anvisningerne og øv dem igen og igen evt. med fokus på en af gangen

Anvisninger for hele klassen

tema

Når jeg har brug for
hjælp fra bossen,
sætter jeg min
navneklemme på
"armen" og arbejder i
min ventemappe indtil
bossen kommer!

Anvisninger for alle, men individuelt

tema

Hej Benjamin

God arbejdslyst i din selvstændige dansk mappe. 😊

1. Læs om Rådyret

Streg ud, når du har læst

side 3 – 10

side 11 – 18

side 19 – 26

2. Løs opgaverne i mappen

Streg ud, når de er løst

side 10

side 10 og 11

side 11 og 12

3. Lav 2 sider i skrivebogen

4. Læs i frilæsningsbogen ind

5. Pak mappen sammen og st

Velkommen til arbejdsmappen i matematik.

Lav 1 side i

Lav 1 side i

Lav 1 side i

Det er okay at spørge om hjælp

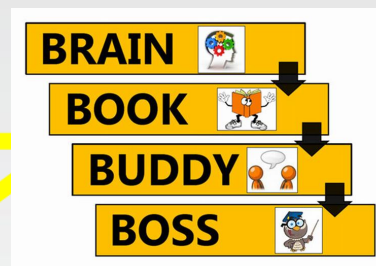
Når tiden er gået, pakker du sammen og stiller mappen på plads.

Skriftlige anvisninger

tema

- Hvorfor skriftlige anvisninger?
- For hele klassen
- For alle, men individuelt

Velkommen til arbejdsmappen i matematik.

Lav 1 side i

Lav 1 side i

Lav 1 side i

Det er okay at spørge om hjælp

Når tiden er gået, pakker du sammen og stiller mappen på plads.

Hvad gør du allerede?
Hvad vil du muligvis bruge?
Hvordan vil du bruge det?
Hvem vil det gavne?

Tjeklister

tema

- Hvorfor tjeklister?
- Overblik
- Initiere

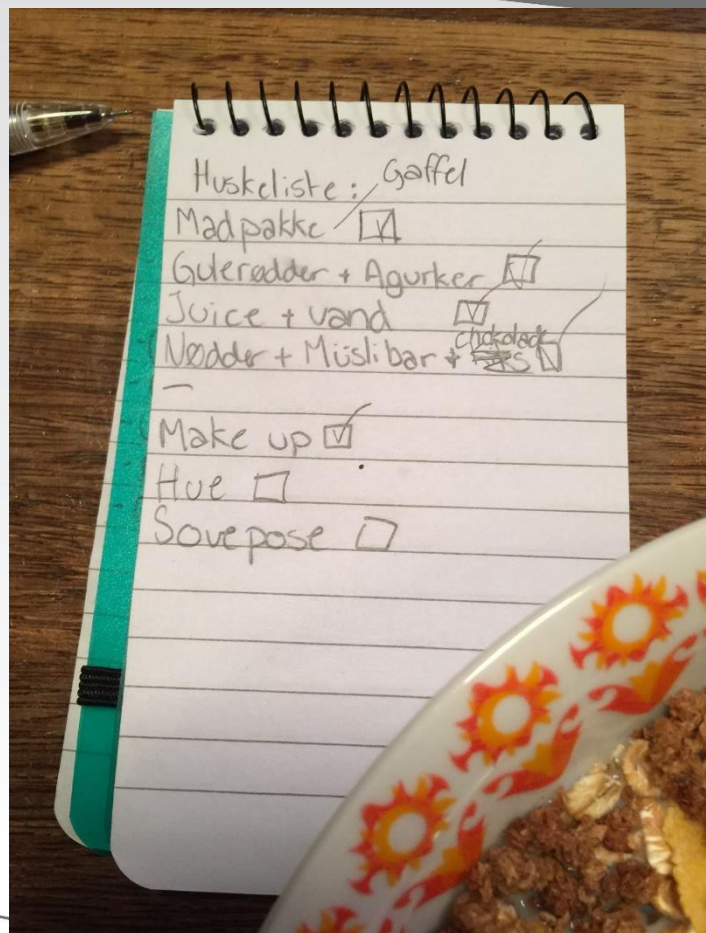
Hvorfor tjeklister?

tema

- Gør information konkret og mulig at fastholde
- Giver eleverne mulighed for selv at finde frem til, hvor langt de er nået med opgaven
- Gør det muligt for eleverne at opleve progression
- Brug gerne billeder for at motivere og fastholde information

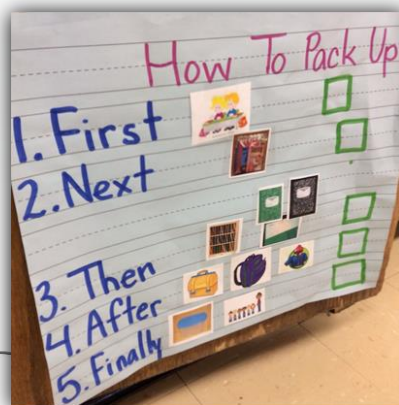
Tjeklister: Overblik

tema

Keep a mental checklist of the strategies that seem most helpful.

- ☒ strategy
- ☒ strategy
- ☒ strategy

Husk:

- Pas
- Kreditkort og penge
- Rejselitteratur
- Passende tøj
- Solcreme
- Piller mod smerter
- Vabelplaster

Tjeklister: Initiere

tema

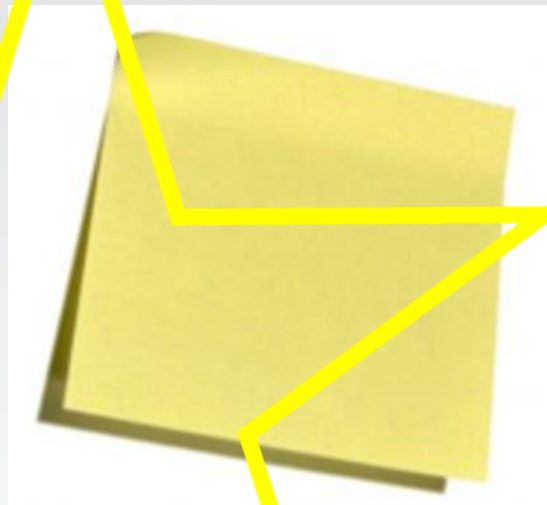
- ☐ *WRITE your name*
- ☐ *WRITE the date*
- ☐ *READ the intro*
- ☐ *TAKE three breaths*
- ☐ *READ the body*

Skriv dit navn										
Skriv datoen foroven i højre hjørne										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (energi niveau)	
Læs opgaven										
Husk 										

Tjeklister

- Hvorfor tjeklister?
- Overblik
- Initiere

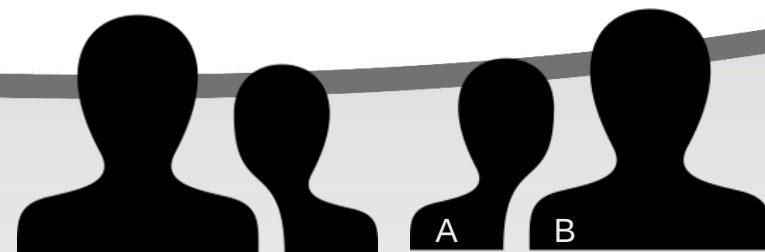
Hvad gør du allerede?
Hvad vil du muligvis bruge?
Hvordan vil du bruge det?
Hvem vil det gavne?

Roller i undervisningen

tema

- Hvorfor opmærksom på roller i undervisninger
- Grupper
- Klasse

Roller i undervisningen: Grupper

- Skab struktureret interaktioner eleverne imellem, ved brug af rolleopdelinger
- Giv konkrete instruktioner
- Undgå at sige “snak med en makker...”

*”Rejs jer op og
kom ud på gulvet.
Find en makker,
der har samme
farve sko som dig
selv...”*

Roller i undervisningen: Klasse

- Involver hele klassen på samme tid
- Fingertals vurdering
- Enig/Uenig

Enig

Uenig

Hverken enig eller uenig

5

Jeg er helt oppe at køre og vil gerne have startet med at arbejde med det her IGÅR!

4

Jeg kunne godt have lyst til at arbejde videre med dette

3

Det kan nok godt bruges ovre i New York til New York'ere

2

Kaffen var ok

1

Zzzzzzzzzzz

tema

Roller i undervisningen: Klasse

tema

- Involvere hele klassen
- Giver deltagelsesmulighed for alle

Sandt

Falsk

Sandt
med forbehold

Umuligt at svare på
med den givne information

Roller i undervisningen

tema

- Grupper
- Klasse

Hvad gør du allerede?
Hvad vil du muligvis bruge?
Hvordan vil du bruge det?
Hvem vil det gavne?

Øvebaner til næste gang (den 31.10)

Klasserumsmetode:

Rammer for skoleopgaver

- Forberedelse
- Forarbejdningstid
- Skriftlige anvisninger
- Tjeklister
- Roller i undervisningen

Vi følger op på disse
næste gang den 31.10

Sid for dig selv og overvej:

- Hvilke(n) klasserumsmetode fra i dag har jeg lyst til at starte med at bruge i min klasse?
- I hvilke situationer vil jeg bruge dem?

- Skriv dine ideer ned

Tjek ud

tema

Sig et af dine øvepunkter højt til din sidemand

Farvel til lærere, der ikke har co-lærere

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

EGMONT
Fonden

Sandwich

Co-læring og udvikling af dette

Hvorfor co-læring

Målet er at skabe læring – både blandt børnene og de voksne. De voksne skal lære af hinanden ved at planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i fællesskab.

”Forskning peger overvejende på, at co-teaching er den organiserings- og samarbejdsform, der har størst positiv effekt på elevernes faglige og sociale udvikling” (Hansen m.fl. (2014) i Højholdt, 2017

CO-LÆRING MED NEST-ELEMENTER I ALMENUNDERVISNING

Co-læring med Nest-elementer

Et forskningsprojekt om at skabe bedre læring og trivsel hos alle elever

I skoleåret 2017-2018 gennemfører Børn og Unge, Aarhus Kommune, og Trygfondens Børneforskningscenter ved Aarhus Universitet i samarbejde et forskningsprojekt om at skabe bedre læring og trivsel hos alle elever.

I projektet vil alle medvirkende lærere modtage kompetenceudvikling i udvalgte Nest-elementer og samtidig vil en del af lærerne (udvalgt ved lodtrækning) derudover få en co-lærer tilknyttet 2,5 timer pr. uge igennem hele skoleåret. Dette for dels at afprøve effekten af den ekstra ressource i klassen og dels effekten af kompetenceudviklingen.

Lærere og co-lærere, der indgår i projektet, bliver indført i de Nest tilgange, der vurderes at være de mest virksomme for alle elever i almenundervisning. Der arbejdes f.eks. med specialpædagogiske strategier, klasserumsledelse og relationelle tilgange, som understøtter lærerne i at varetage deres undervisningsopgave. Ligeledes vil co-lærerne og de lærere, der får tilknyttet en co-lærer, få ekstra indføring i co-læring og det at være to i klasserummet.

Alle folkeskoler i Aarhus Kommune har haft mulighed for at tilmelde klasser fra mellemtrinnet til projektet. I alt 152 lærere fra 20 forskellige skoler deltager.

Siden opdateres løbende med materiale fra kompetenceudviklingsforløbet.

Sparringsredskab i forbindelse med co-læringsforløbet

» [Link](#) til sparringsredskabet, der skal udfyldes før og efter hver kompetenceudviklingsdag af de lærere, der har tilknyttet en co-lærer.

Sparringsredskabet udfyldes af læreren i et samarbejde med co-læreren.

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

EGMONT
Fonden

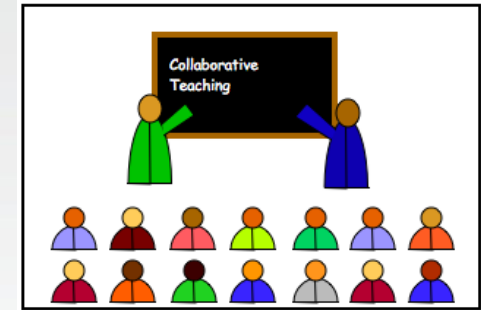
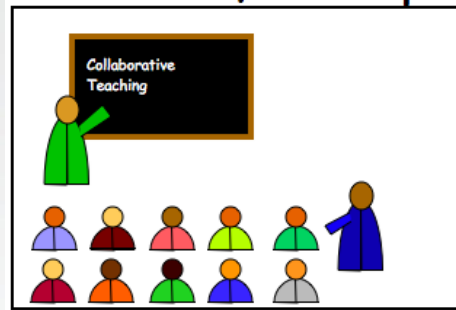
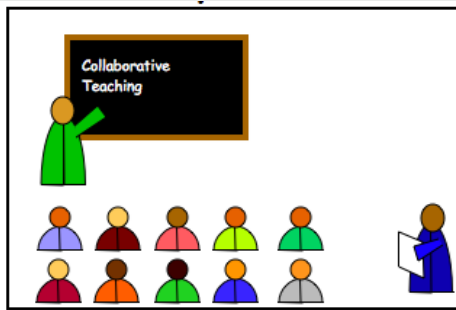
Nest

- » Baggrund og rammer
- » Undervisningen
- » Lærerne og pædagogerne
- » Co-teaching
- » Nest klasse børnene
- » Det danske Nest program
- » Co-læring med Nest-elementer
- » Kontakt

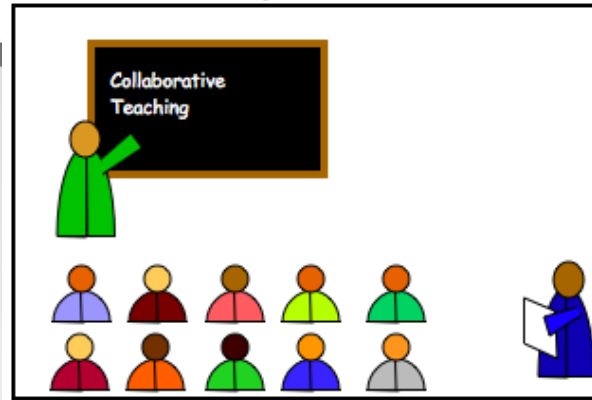
Undervisningsmateriale til d. 9. august

- Slides 9. august 2017 (pdf 6 MB)
- Slides om forskning (pdf 235 KB)
- Case - Emil og Emils klasse (docx 16 KB)
- Forberedelsesark (docx 353 KB)
- Refleksionsark (docx 340 KB)
- Isbjergget som analysemodel (docx 57 KB)
- Stemmeskala (docx 19 KB)
- Tre-trinsmodel (docx 81 KB)

Forsøgets 3 co-læringsmodeller

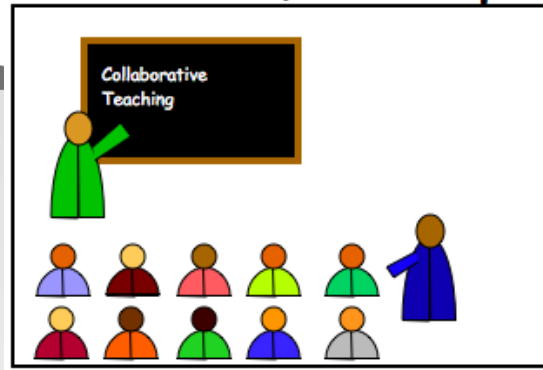
1. En underviser, en observerer

- En lærer leder undervisningen, mens den anden lærer observerer undervisningen og børnenes læring. Man bør på forhånd i fællesskab aftale bestemte observationspunkter.
- Fordele: Giver mulighed for at træde tilbage og observere og få øje på hvad der kan/skal gøres anderledes og hvad der virker godt.
- Ulemper: Det kan skabe nogle fastlåste roller, fx "læreren" og "lærerens assistent".

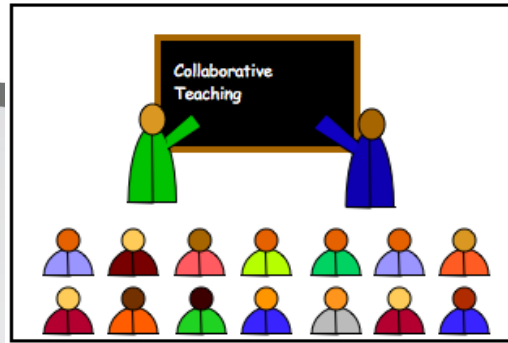

2. En lærer, en assisterer

- En lærer har ledelsen og hovedansvaret for aktiviteterne, mens den anden lærer støtter og hjælper enkelte børn/grupper af børn med at deltage i læring ved behov.
- Fordele: Elever, som har faglige, sociale eller adfærdsmæssige udfordringer (eller ressourcer) støttes i en samlet klasseundervisning.
- Ulemper: Det kan skabe nogle fastlåste roller, fx "læreren" og "lærerens assistent", ligesom bestemte elever kan blive fastlåste i rollen som særlige ved altid at få støtte af den ene lærer.

3. Teamlæring

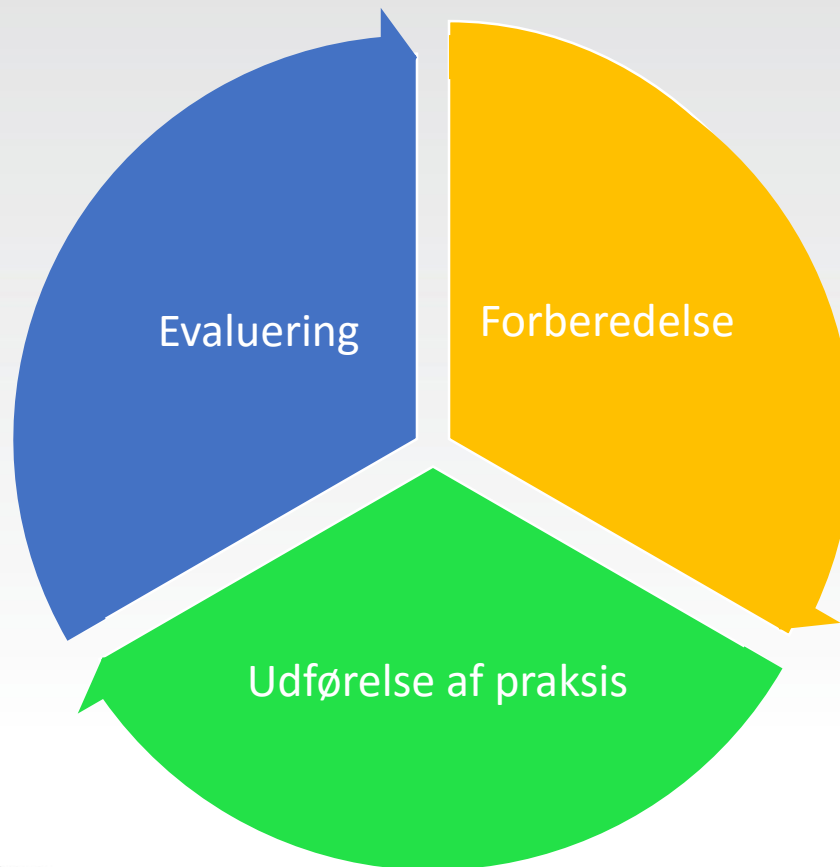

- Begge lærere deltager aktivt i undervisningen og har en ligeværdig rolle igennem hele lektionen. Lærerne skiftes til at formidle eller understøtte det faglige stof. De kan i dialog foran eleverne italesætte spørgsmål, som eleverne kan have.
- Fordele: Begge lærere er aktivt deltagende i at undervise og give instruktioner.
- Ulemper: Alle elever deltager i undervisningen uden mulighed for individuel støtte.

Hvad lærer og co-lærer er sammen om

BØRN OG UNGE
Århus Kommune

Lærers rolle, opgave og ansvar

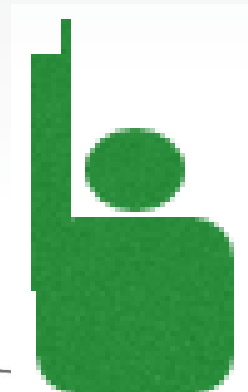
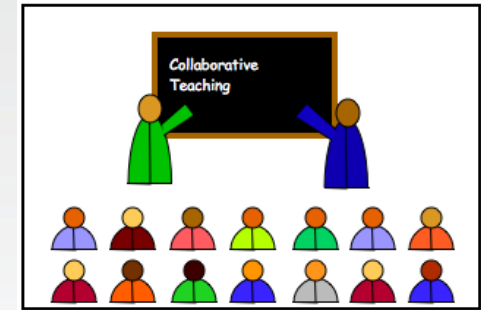
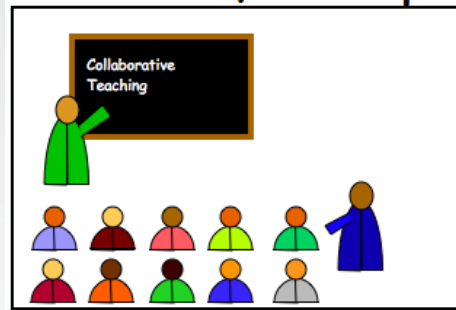
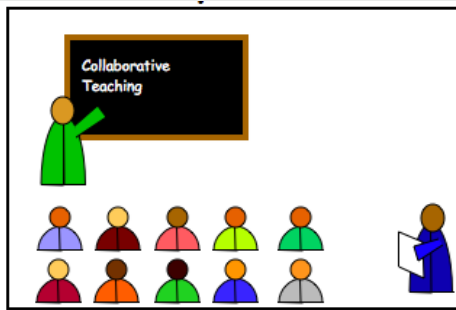
- Lærers rolle er sammen med co-læreren at udbrede Nest-elementerne til undervisningen i lærers klasse. Co-lærer og lærer planlægger, udfører og evaluerer i fællesskab de 2,5 time/ugen.
- Lærer og co-lærer har lige meget ansvar, men de to har ansvar på forskellige områder. Læreren har ansvaret for undervisningen i klassen.
- Læreren vælger hvilke metoder, der skal arbejdes med, men co-læreren har ansvaret for at der er fremdrift i arbejdet og at der bliver arbejdet med flere metoder.

Co-lærers rolle, opgave og ansvar

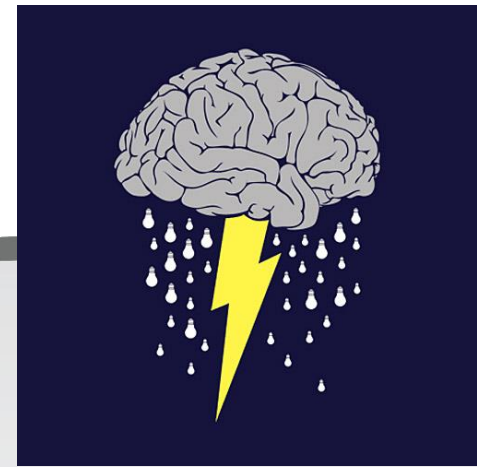
- Co-læreren er udpeget af skoleledelsen til sammen med læreren at understøtte udbredelsen af Nest-elementer til klasseundervisning i lærerens klasse.
- Co-lærer og lærer planlægger, udfører og evaluerer i fællesskab de 2,5 timer/ugen, men co-læreren har ansvaret for at holde arbejdet på sporet.
- Co-lærers rolle er at styre processerne med arbejdet.
- Da co-lærerne ikke nødvendigvis ved mere om Nest-elementerne end lærerne, kan de **ikke** forventes at være "eksperter på Nest".
- Co-læreren forventes dog selv at blive kompetenceudviklet i Nest-elementerne.

Et overblik: Hvilke co-læring modeller har I brugt?

Omvendt brainstorm

- **Stil jer i grupper:**

1. Alle der er født nord for Limfjorden
2. Alle der er født syd for Limfjorden og ned til Kolding.
3. Alle der er født syd for Kolding og ned til grænsen
4. Alle der er født på fyn
5. Alle der er født på Sjælland
6. Alle der er født på Bornholm, andre øer og andre lande

Omvendt brainstorm

- I bliver nu placeret i grupper af tre. Det er oplægsholderne, der danner grupperne!
- Når gruppen er dannet, tager I et A3 ark på scenekanten længst mod venstre og sætter jer ved et bord.
- I sørger for at have et skriveredskab klar og venter til alle andre er klar.
- Stemmeskalaen er på grøn

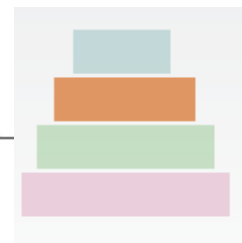
Omvendt brainstorm

- Fold papiret i fire kolonner. Anita viser hvordan!
- Besvar følgende spørgsmål i kolonnen længst til venstre:

Hvordan sikres det, at lærer og co-lærer får så lidt ud af samarbejdet og arbejdet med at udbrede Nest-elementerne i klassen som overhovedet muligt?

- I efterfølgende kolonne omformulerer I svaret, så der står det modsatte af udsagnet i første kolonne.
- I tredje kolonne skriver I, hvilke handlinger det kræver, hvis udsagn i anden kolonne skal opfyldes
- I kolonnen længst til højre noterer I, hvilke af udsagnene I ønsker at arbejde videre med.

Del med hinanden

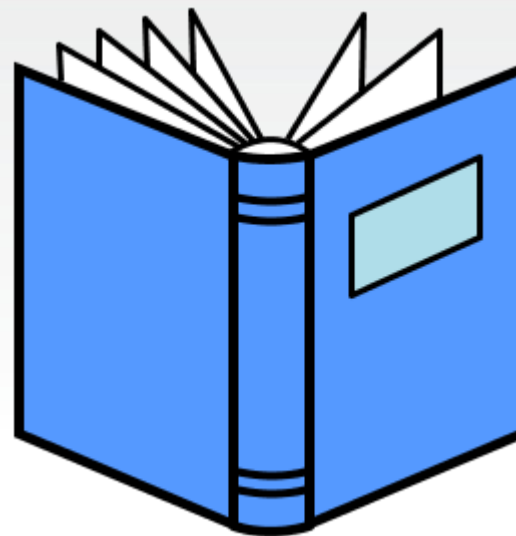

- Om lidt rejser alle sig op, går op foran scenen og venter – stemmeskalaen er på blå
- Øvelsen går ud på at I om lidt deler jeres udsagn to og to. Det er altid den højeste, der starter med at fortælle sit udsagn, derefter gør den mindre høje det samme.
- Når en ny makker skal findes rækker I den ene hånd i vejret, på den måde ved I, hvem I kan vælge.
- Når vi går i gang er stemmeskalaen gul

Det fremadrettede arbejde

Overvej hvad du bliver optaget af i forhold til samarbejdet i co-læringen. Skriv evt. ned.

Har kompetence-
delen om co-læring
givet dig noget i
forhold til det
fremadrettede
samarbejde?

5

Jeg har fået en masse ideer
jeg kan bruge og/eller jeg har
fået bekræftet at vi virkelig er
på rette vej

4

Jeg har fået nogle nye ideer
og/eller jeg har fået bekræftet
at vi er på rette vej

3

Jeg har fået en enkelt ny idé

2

Jeg har fået en enkelt ny idé,
men tror ikke på at det kan
omsættes til praksis

1

Jeg ved det hele allerede og/
eller glæder mig mest til at
Komme hjem

Tak for i dag!
Vi ses den 31. oktober

Hvis man vil vide mere

Det danske Nest program: <http://www.aarhus.dk/nest>

Det amerikanske Nest program: <http://steinhardt.nyu.edu/asdnest/>

Jamie D. Bleiweiss, Shirley Cohen, Lauren Hough, Kirsten McBride (2013): "Everyday Classroom Strategies and Practices for Supporting Children With Autism Spectrum Disorders".

Shirley Cohen & Lauren Hough (ed.s) (2013): "The ASD Nest Model – A Framework for Inclusive Education for Higher Functioning Children with Autisme Spectrum Disorders"

Cynthia E. Coburn (2003): "Rethinking scale: Moving beyond numbers to deep and lasting change". I Educational Researcher, vol. 32, nr. 6, pp. 3-12.